

Zdigitalizowano w ramach projektu „OCHRONA I KONSERWACJA CIESZYŃSKIEGO DZIEDZICTWA PIŚMIENNICZEGO”

2007-2010

Wsparcie udzielone przez
Islandię, Liechtenstein oraz Norwegię
poprzez dofinansowanie
ze środków Mechanizmu Finansowego
Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Zrealizowano
ze środków
Ministra Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

1672

13

DDIX. 33. 13.

9

everendissime Pater.

Domine ac factor plurimum Colende.

vamvis peroptassem in materia tam Andis P.
vra quam mihi longe iucundiore, uti ad Eandem scri-
bendi oblata mihi fuisset occasio, tamen Deo sic
disponente, nec hanc respuere debui, quam mihi
iam porrexit And. P. Pisek e Societate Jesu
Presbyteri ac p. t. Missionarii Jesuine ingrata
manus. Sum is me infimulat culpa circa negoti-
um reformationis, cuius omnino sum expers, testesq;
contra me producit, examinandosq; curat, apud Ma-
gistratum huius Civitatis, per homines, quibus alias
minime competit ullam materiam, personam meam,
quocumq; modo attingentem, tractare. Quia ratione
existimatio mea. Haud leviter per boni huius Patris
inconsultum calorem affligitur: quod ego in vita mea
numquam vel de ipso, vel alio laudatissima alioguin
Societatis sua sum promeritus; quin imo ut alia
silentio preteream, illi, sociog suo hospitium. Sic
Jeschini in domibus Casa reis apud inclitam utri-
usq; Silesia Cameram, conciliavi, lignisq; proprijs
hiemali tempore, adjuvi, alia quoq; pro posse mea
conaturus; quod ego filere maluissem, ne exprobrandi

causa viderer commemorasse, nisi hoc ipsius plane
 immitis erga me processus mihi extorsisset. Et
 iterum quia ille contra me probare nititur, libeat
 A. quaso. Indisime. P. Vra, ex signato A. quod
 ejus solius subscriptionem. habet P. dam. P. Pater Ca.
 volius ipsius adjunctus, ineptis talibus animadversis
 participare detrectavit: per spicere; ubi P. reliqua
 enim non tango, quia a testibus vult affirmari, veluti
 eos audisse alios dicentes, sub Arc. maiorem esse
 libertatem, quoad aliqua, quam in oppido, quasi talium
 dicta, mera sint Evangelia, vel auritorum testium
 valor, oculatorum par sit: negat me publicasse. Ita
 tutum quoddam. Elisabetha Lucretia Ducis olim Te.
 schinensis, qua illis qui a fide. Catholica sunt alieni,
 commerciorum exercitio interdictum, quam suam ne.
 gativam quia alias regulariter per rerum naturam
 improbabilis est, ille conatur probare, qui ejus cona.
 tus per unicum testem affirmativum qualis praevalet
 centum negantibus, reddi potest irritus. Quamquam et
 dato, non publicatum a me, fuisse, quod tamen factum
 B. constat ex isto sub B. non esset quod mihi imputaret
 P. P. Pissek. sed sibi potius qui scivit aut, quia paria
 sunt, scire debuit, ac eo facilius potuit, quo soepius
 me talia memorantem audivit, me videlicet ad Em.
 Capitanei hujus Ducatus intimationem nihil posse
 facere. idq. vel maxime in rebus, quae in detrimentum

Camerali.

11
Camerali. videntur vergere, cum respectum meum
habeam ad inclitam Cameram Silesiticam, à cuius
mandatis et intimationibus ut pendam, instructio
michi data, requirit: prout utiq; eadem facilitate, quā
iam factum est, cuiusmodi intimationem mihi potuisset
procurare. Feci tamen sponte, et si non sine pe-
riculo reprehensionis atq; in homines, sive antea iam
sub Castrensi jurisdictione habitantes, sive noviter
ex Civitate advenas: qualis migratio utrinque vicissi-
tudinaria per consuetudinem cuius initij memoria
non exstat, hic semper fuit libera. Inqui sivi,
ac prater unicum Kubitzdel qui me misero, huc ir-
resperat, nullum potui reperire, quem detectum
statum abegi. teste. B. n. S. Sed cum ex ru-
more percepissem, saepe dictum Patrem, nihilominus
pergere me inculpando, quod tales homines foream
iterum atq; iterum pervestigare, mandari loca sub
Arce sita, ac nemine tati reperto, quod monstrat
lit. C. duos Catholicos viros quandoquidem ille, con-
gressum et praesentiam meam, iam ab aliquo tempore
evitabat, in quo tamen P. Carolus ipsum imitatus
non est, ad eum misi rogatum, quatenus mihi hominem
qui contra vetitum sub Arce, aliquis patraret, homi-
nare vellet, me paratam esse ad puniendum expellen-
dumve ipsum. Verum enim vero Q. Pater sese
michi tam rigidum praeavit, ut petito meo, utiq; iustissimo

12
aures prorsum denegarit sed loco benevoli Responsi-
minis contra me laxatis, ad producendum testes prosi-
luerit. Responsio ipsius ad requisitionem meam
D. facta, continetur sub D. in alijs suis articulis
Obiitentie vocant, misceat jurisdictionales controver-
sias, atq; eo quod opifices sub Arce habitantes, vel
potius officium meum contra opificiorum tribunos tucor
quando hi sibi jurisdictionem usurpant, qua ipsis
nullo modo competat, dum causas ad officium non spe-
ctantes, sed lites quaslibet ex contractu vel quasi,
delicto vel quasi ad suam cognitionem trahunt in pra-
iudicium fori competentis. Regaliq; Sua C. Maiesta-
tis ex eo, inquam, ille praesumit elicere, quod etiam in
ijs apud tribus publicatis, qua ad promovendam S. Ca-
tholicam fidem collimant, prohibuerim his suburbanis
paritionem v. gr. frequentationem templi. Quavis
argumentatio minime procedit et totam Contrarium
patet ex superius adiuncto sub L. Taceo quod
Pater in testes assumpserit etiam homines adversarios
meos, qui ipsimet de me licet inique, conqveruntur
quasi eis fiat injuria circa usurpatam ab ijs jurisdi-
ctionem. Mihi profecto haud difficile foret pluri-
bus testibus iuratis eodem modo quo ille contra me
judicialiter vel officiose productis, obiecta mihi diluere
nisi

nisi crederem ex presentibus iam satis apparere,
quam nullam habuerit ansam R. P. Pisek, taliter
mecum agendi ac nisi existimarem, me hoc faciendo,
pari cum eo reprehensioni futurum fuisse, obnoxium;
ejusmodi enim altercatio ut fiat absq. scandalo eorum
qui extra sunt, et quorum salutem iunctis viribus
tenemur procurare, vix possibile est, quod ipsa
iam experientia satis testatur, per rûmorem totâ
Civitate. Imò ducatur ortum super tam iniquo
Patris Pisek contra me Conatu.

7 his atq.

Quapropter ut aliq. ad scopum à S. Cæs. Mate
in hoc salutari Reformationis negotio clementissi-
mè propositum parum conducantibus, quâ fieri
possit, catur obviam, ac ne tam acerbè latepitus
ego, qui suâ Cæsareâ Majestati a tot annis fideliter
ac non sine existimatione aliquâ servivi, quam
prius alibi ac præsertim in Sereniss. Brandenburg.
igici Electoris Servitijs partam, deinde fidem Ca-
tholicam amplexus huc attuli auxilij, cogar per
ambages quâdam conveniens fama defendenda reme-
dium quærere; Undis. Paternitati Vrà supplico,
hunc Patrem in quo nemica quidem humanitatis
relucet, etiam ergâ alios homines, qui in materiâ
concernente conscientias et religionem, comitate ac

mansuetudine ducantur potius quam Severitate
minime trahuntur, quicquid ad quavis, sibi etiam
inconsideratus proposita. Cuius hac mei in
sectatio sufficiens praebet documentum, quocumque
modo peragendum naturaliter propendere vide-
tur, ab his ac similibus ceptis dignetur dehortari.
Vram aequissimam utique petitionem meam, apud
V. Nostr. Vram Plene. admissam iri, eo minus
dubitare possum, quo de ipsius singulari pro iusti-
tia Rele. raraque prudentia per publicam fa-
mam magis mihi constat. Cuius favori me
quam studiosissime commendans, quolibet data
occasione, facto conabor contestari me esse.
Reverendissimae Paternitatis Vrae

promptissimum Servitorem

Ex Arce Teschenensi
Die 26. Aug. 1672.

Abraham ab Ecken
in Ducatu Teschenensi
annexisq. Moraviae Regens.

15
Post perscriptas iam literas, accipio alias à P. Rijkse,
quarum exemplum Sub. lit. E. appono, ex quibus videre est
ipsum nec dum velle tumultuari desinere, captareq; adhuc
Chimæras mercatorum sub Arce habitantium, ac nescio quid
 tandem ille scui declaravi ad omnia reformationis negotiam
Concernentia, me sponte mea promptum, quod ipsum et opere
demonstro, illius petitione non expectata, sibi moturus contra
me: qui per septem quibus Officio hic præsum annos, nihil
tale passus sum, ita ut Pater hic pro flagello mihi à Deo
videatur datus, qui ex muscis, imò ex nihilo conatur elephan-
tos producere, quod superabundantis otij validum est indi-
cium, certus enim sum, quod si ipse, vel quartâ parte, occu-
pationum quibus ego distineor, urgeretur, Lux ei sup-
peteret tempus, inanibus huiusmodi viris terendum per-
dendumq;. Ego tamen homines meo regimini commisso, quos
contra me in testimonium nunc denuo postulat, essi non
sine detrimento mei respectus, ei dimitto, ne quidquam ipsi
à me denegatum ille conqueri possit; Verum ad ipsius ma-
iorem confusionem, prout etiam priores, quos produxerat
ante, plurimos, Contra ipsum potius quam contra me
testificatos esse nullus dubito. Ego deniq; iterum rogo
ab huius Patris temerarijs vexationibus liberari, ne
mihi pro iustissima mea defensione, tempus alijs negotijs
debitum, uti et sumptus in itinera et alia impendendi
incumbat necessitas.

Idem q. in literis.

ksiaznica@kc-cieszyn.pl